

203. Θεός δὲ ἀνθρώπῳ οὐ μείγνυται, ἀλλὰ διὰ τούτου πᾶσά ἐστιν ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος θεοῖς πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ἐγρηγοροῦσι καὶ καθεύδουσι· καὶ ὁ μὲν περὶ τὰ τοιαῦτα σοφὸς δαιμόνιος ἀνὴρ, ὁ δὲ ἄλλο τι σοφὸς ὢν ἢ περὶ τέχνας ἢ χειρουργίας τινὰς βάναντος. οὗτοι δὲ οἱ δαίμονες πολλοὶ καὶ παντοδαποὶ εἰσιν, εἷς δὲ τούτων ἐστὶ καὶ ὁ Ἔρως. Πατρὸς δέ, ἦν δ' ἐγὼ, τίνος ἐστὶ καὶ μητρὸς; (b) Μακρότερον μὲν, ἔφη, διηγήσασθαι· ὅμως δέ σοι ἐρῶ. ὅτε γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη, ἡστιῶντο οἱ θεοὶ οἱ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Μήτηδος υἱὸς Πόρος. ἐπειδὴ δὲ ἐδειπνησαν, προσαιτήσουςα οἶον δὴ εὐωχίας οὔσης ἀφίκετο ἡ Πενία, καὶ ἦν περὶ τὰς θύρας. ὁ οὖν Πόρος μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος—οἶνος γὰρ οὐπω ἦν—εἰς τὸν τοῦ Διὸς κῆπον εἰσελθὼν βεβαρημένος ἠὔδεν. ἡ οὖν Πενία ἐπιβουλεύουσα διὰ τὴν αὐτῆς ἀπορίαν παιδίον ποιήσασθαι ἐκ τοῦ Πόρου, κατακλίνεται (c) τε παρ' αὐτῶ καὶ ἐκύησε τὸν Ἔρωτα. διὸ δὴ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀκόλουθος καὶ θεράπων γέγονεν ὁ Ἔρως, γεννηθεὶς ἐν τοῖς ἐκείνης γενεθλίοις, καὶ ἅμα φύσει ἐραστής ὢν περὶ τὸ καλὸν καὶ τῆς Ἀφροδίτης καλῆς οὔσης. ἄτε οὖν Πόρου καὶ Πενίας υἱὸς ὢν ὁ Ἔρως ἐν τοιαύτῃ τύχῃ καθέστηκεν. πρῶτον μὲν πένης ἀεὶ ἐστὶ, καὶ πολλοῦ δεῖ ἀπαλὸς τε καὶ καλός, οἶον οἱ πολλοὶ οἴονται, ἀλλὰ σκληρὸς (d) καὶ ἀνυπόδητος καὶ ἄοικος, χαμαιπετὴς ἀεὶ ὢν καὶ ἄστρωτος, ἐπὶ θύραις καὶ ἐν ὁδοῖς ὑπαίθριος κοιμώμενος, τὴν τῆς μητρὸς φύσιν ἔχων, ἀεὶ ἐνδεία σύνοικος.

« Ὁ θεὸς δὲν ἐρχεται σε ἀμεση επαφή με τον ἀνθρώπο, ἀλλὰ με τὴ διαμεσολάβησή του ἀσκέται ἡ επαφή καὶ συνομιλία συνολικά μεταξύ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, εἴτε εἶναι ξύπνιοι εἴτε κοιμούνται· ὁ ἀντρας που διακρίνεται γιὰ τὴ σοφία του σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα ονομάζεται θεόπνευστος, ἐνῶ ἐκεῖνος που διακρίνεται σὲ κάποια ἄλλη τέχνη, εἴτε αὐτὴ ἀπαιτεῖ πνευματικὴ εἴτε χειρωνακτικὴ ἐργασία, ονομάζεται μηχανικός. Αὐτὲς λοιπὸν οἱ θεότητες εἶναι πολλὲς καὶ κάθε εἶδους καὶ μία ἀπ' αὐτὲς εἶναι καὶ ὁ Ἔρωτας».

«Ποίος εἶναι ὁ πατέρας του καὶ ποία ἡ μητέρα του»; Εἶπα ἐγώ.

« Αὐτὰ», εἶπε, «δὲν λέγονται με δυο λόγια· πρέπει νὰ στα πω κάπως πιο ἐκτεταμένα καὶ θὰ σοὺ κάνω τὴ χάρη. Ὅταν γεννήθηκε ἡ Ἀφροδίτη, οἱ θεοὶ ἔκαναν δεξίωση καὶ ἀνάμεσα στους συνδαιτυμόνες ἦταν καὶ ὁ Πόρος, ὁ γιὸς τῆς Μήτηδος. Αφοῦ λοιπὸν ἔφαγαν καὶ ἠπιαν, κατέφθασε γιὰ ζητιανιά καὶ ἡ Πενία, μὴ καὶ υπήρχε εὐθυμία ἀπὸ τὸ πλούσιο καὶ ἀφθονο γεύμα, καὶ στάθηκε στὴν πόρτα. Ὁ Πόρος που λες, μέθυσε ἀπὸ τὸ νέκταρ - ἄλλωστε δὲν υπήρχε ἀκόμη κρασί - καὶ μπήκε καὶ κοιμήθηκε στὸν κήπο τοῦ Δία, ὑπὸ τὴ δυνατὴ ἐπήρεια τοῦ ποτοῦ. Ἡ Πενία τώρα, εἶχε βάλει στὸ μυαλό της νὰ κάνει ἓνα παιδί με τὸν Πόρο καὶ με ἀπώτερο στόχο τὴν ἀποφυγὴ τῆς μιζέριας της· ξάπλωσε λοιπὸν πλάι του καὶ ἐτσι πραγματοποιήθηκε ἡ σύλληψη τοῦ Ἔρωτα. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ὁ Ἔρωτας ἔχει γίνε ἀκόλουθος καὶ υπηρέτης τῆς Ἀφροδίτης, ἐπειδὴ γεννήθηκε στὴ δεξίωση γιὰ τὴ γέννηση τῆς Ἀφροδίτης καὶ γιὰτὶ συνάμα ἀπὸ τὴ φύση του εἶναι ἐραστής τῆς ὁμορφιάς καὶ ἡ Ἀφροδίτη εἶναι πράγματι ὁμορφή. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι γιὸς τοῦ Πόρου καὶ τῆς Πενίας κληρονόμησε μὴ τέτοια τύχη: Πρῶτα -πρῶτα εἶναι πάντα φτωχὸς καὶ ἀπέχει πάρα πολὺ ἀπὸ τὸ νὰ εἶναι μαλακὸς καὶ καλός, ὅπως οἱ πιο πολλοὶ νομίζουν, ἀλλὰ εἶναι σκληρὸς καὶ τραχὺς καὶ ξυπόλητος καὶ ἀστεγος, καὶ κοιμάται στὸ χῶμα, χωρὶς σκεπάσματα καὶ ξενυχτὰ στὶς πόρτες, στὸ δρόμο καὶ στὸ ὑπαιθρο καὶ γενικά ἔχει πάρει τὴ φύση τῆς μητέρας του, παντοτινὸς συγκάτοικος τῆς ἀνέχειας.

κατὰ δὲ αὐτὸν τὸν πατέρα ἐπίβουλος ἐστὶ τοῖς καλοῖς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἀνδρεῖος ὢν καὶ ἴτης καὶ σύντονος, θηρευτῆς δεινός, ἀεὶ τινὰς πλέκων μηχανάς, καὶ φρονήσεως ἐπιθυμητῆς καὶ πόριμος, φιλοσοφῶν διὰ παντὸς τοῦ βίου, δεινὸς γόης καὶ φαρμακεὺς καὶ σοφιστής· καὶ οὔτε ὡς (ε) ἀθάνατος πέφυκεν οὔτε ὡς θνητός, ἀλλὰ τοτὲ μὲν τῆς αὐτῆς ἡμέρας θάλλει τε καὶ ζῆ, ὅταν εὐπορήσῃ, τοτὲ δὲ ἀποθνήσκει, πάλιν δὲ ἀναβιώσκει διὰ τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν, τὸ δὲ ποριζόμενον ἀεὶ ὑπεκρεῖ, ὥστε οὔτε ἀπορεῖ Ἔρωσ ποτὲ οὔτε πλουτεῖ, σοφίας τε αὐτὸ καὶ ἀμαθίας ἐν μέσῳ ἐστίν.

Ἀπ' τὸν πατέρα τοῦ τώρα κληρονόμησε τὴν ἐπιβουλήν γιὰ τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς ἀγαθοὺς, γιὰτὶ εἶναι ἀνδρεῖος καὶ θρασύς καὶ ὀρητικός· εἶναι ἐπίσης ἀσυναγώνιστος κυνηγός· συνέχεια κάτι σκαρώνει, εἶναι ἐπινοητικός καὶ λαχταρά τὴ φρόνηση, καταγίνεται σ' ὅλη τοῦ τη ζωὴ με τὴ φιλοσοφία καὶ εἶναι ἀπατεώνας καὶ μάγος καὶ σοφιστῆς ολκής. Κι ἐτσι ἀπ' τὴ φύση τοῦ οὔτε ἀθάνατος εἶναι, ἀλλὰ οὔτε καὶ θνητός. Κάποιες ὥρες τῆς ἰδίας ἡμέρας, ὅταν δὲν τὸν δέρνει ἡ φτώχεια, εἶναι ζωντανός καὶ ἀκμαῖος καὶ κάποιες ἄλλες πεθαίνει, ἀλλὰ ξαναζωντανεύει, λόγῳ τῆς πατρικῆς τοῦ καταγωγῆς. Ὅσο γιὰ τὸ εἰσόδημά τοῦ, αὐτό τὸ εξασφαλίζει σὲ μικρὲς ποσότητες κι ἐτσι ὁ Ἔρωτας οὔτε ἀποταμιεύει, ἀλλὰ οὔτε καὶ δυστυχεῖ καὶ βρίσκεται ἀνάμεσα στὴ σοφία καὶ στὴν ἀμάθεια.